

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah števil. 5.

Št. 7. V Ljubljani, 15. aprila 1891. Leto VIII.

Obseg: Škoda, ki jo delajo zajci. — Nova mišja past. — Nekoliko o nastilu. — Varujte se agentov, ki vam ponujajo stroje! — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene. — Inserati.

Škoda, ki jo delajo zajci.

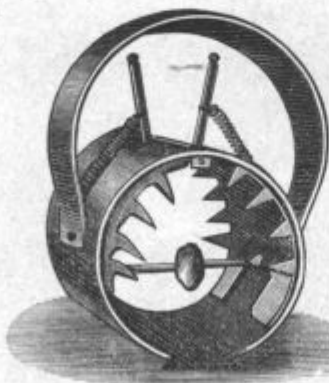
Letošnja huda zima je imela in bode še imela mnogo zlih nasledkov za kmetovalce. Po vinorodnih krajih pomrzile so trte, in zlasti stari, slabo gnojeni vinogradi po Vipavskem so veliko škode trpeli, ker slabe vinske letine so pobrale Vipavcu vso živino iz hlevov, on je prišel ob gnoj, brez katerega mu ni misliti na vino. Na polji je posebej večino ozimnega žita, sneg je polomil mnogo sadnega drevja, kesna pomlad otežuje pomladanjska dela in krči živinsko krmo. To pa ni še vse. Zajci so naredili letos po sadnemu drevju toliko škode na Kranjskem, kolikor ni vreden ves naš lov. Res je ta škoda letos vsled hude zime večja, a vendar je slednje leto toliko škoda, da sili vsakega, ki pametno misli, do prepričanja, da tako se ne sme več goditi. Našemu kmetu priporočamo vedno sadjarstvo, dajo se v ta namen primerno velike vsote, reči tudi smemo, da se je veliko doseglo, in danes zavzema sadjarstvo na Kranjskem tako odlično mesto med gospodarskimi odhodki, da se narodno-gospodarska korist llova proti njim kar v nič razprši. Lov ima mogočne zagovornike, zato bo v tem oziru težko razmere

zboljšati, a komur je kaj do gospodarskega napredka našega, ne sme se bati dela in napadov, ampak mora čuvati kmetovalca sadjarja škode, ki se mu dela od te strani. Nočemu tudi odgovarjati na one trditve, ki se tako rade stavljajo v obrambo lova, češ, lov prinaša deželi dobička, kajti ako bi natančno preračunili korist in škodo zajcev, gotovo bi škoda korist zelo zelo presežala.

Dežela kranjska je pred kratkim dobila nov zakon o povrnitvi škode, storjene po divjačini. Ta zakon je tak, da ne vemo, kakemu srečnemu slučaju naj se prijatelji lova zahvalijo, da so ga vzprejeli naši poslanci. Po toči zvoniti nič ne pomaga, zato tudi jadikovanje nad tem zakonom nič ne koristi, pač pa je naših poslancev dolžnost, ne da bi jih kmetovalci še posebe opozorili, da se ta hiba prej ko mogoče odpravi. Treba je zakon tako izpremeniti, da bo ž njim zavarovan kmet,

ne pa njegov hudi in davka prosti sovražnik — zajec.

Novega zakona § 4. določuje o povrnitvi škode, storjene po divjačini, tako le: „... vendar ima (užitnik zemljišča) samo takrat pravico do povračila škode, katero naredi divjačina po sadnih, sočivnih ali umetnih vrtilih, po drevesnicah in na posamič stoječih drevesih, kadar ne dokaže, da je škoda vsled tega nastopila, ker je oško-

Podoba 14.

Podoba 15.

dovanec opustil tiste na dotičnem kraju navadne priprave, s katerimi dober gospodar take stvari navadno zavaruje."

Po našem mnenju ta paragraf nima drugega pomena nego najemniku lova pomagati, da lahko sadjarju nagaja in mu jemlje veselje do njegove stroke, kajti, ako so priprave take, da gotovo varujejo drevje škode, potem zadostuje, da sestoji ves zakon iz enega stavka: Škoda, narejena po divjačini, se ne povrne, ker je kmetovalčeva dolžnost zavarovati se proti škodi.

Omenjeni paragraf pa sam priznava, da takih zanesljivih sredstev ni. Ako jih torej ni, kaj je bilo treba tega paragrafa? Reklo naj bi se, da je povrniti vsako škodo, ki jo zajec naredi, če sadjar zavaruje svoje drevje ali ne, ker to zavarovanje i tako ni zanesljivo.

Priznavamo, da je sredstev, s katerimi se da drevje res tako zavarovati, da mu zajec ne more škoditi. Ako bi se kmetovalci kake občine res takih sredstev posluževali, presegali bi njih stroški desetkrat dohodek od lovske najemnine. To bi bil pa vender narobe svet, da bi silila kmetovalca varovati svoja zemljišča na tak drag način, vzlic temu da plačuje davke, in to samo na ljubo športu, kar je lov in nič drugega.

O celem tem paragrafu mogli bi še obširno pisati, a za danes opuščamo, pač pa hočemo še nekaj drugega omeniti, in to je cenitev škode. Brezmejna jeza popade človeka, kadar vidi, kako se ravna s kmetom. Cenilci navadno še pojma nimajo o vrednosti drevesa. Prigodi se, da je cenilec gozdar, ki ceni drevje s svojega stališča. Čuli smo, da je tak poštenjak se izrazil: „Kaj je ta škoda! Pojte v grajščinski gozd, pa si naložite voz drv, ki so več vredna nego vsa drevesa!“ Po drugod tudi tako cenijo drevje, da pravijo, v Ljubljani pod Frančiškani dobiš novo (torej celo novo!) drevo za 20 kr., torej odškodujemo za vsako drevo z 20 kr. Za Boga! če mi je drevo raslo lepo in veselo uže 5 let, ali uže celo rodilo, za noben denar ga ne dam; če dobim petak za nje, je to le neznamen del škode. Ako si kmet sam hoče pomagati, kar seveda odločno obsojamo, in ugonobi zajca, ki mu hodi škodo delat, — potem gorje, mu! Zarad zajca ki je vreden 80 kr., dobi teden zapora, a če mu je zajec naredil 50 gold. škode, in to na prostoru, od kojega davek plačuje, pa se mu ovira priti do svoje pravice, in vesel mora biti, če dobi 5 gold. povračila.

Mnogo bi še lahko pisali o krivici omenjenega zakona, a bodi dovolj. Na en ugovor, ki se utegne izreči, po hočemo še odgovoriti. Reklo se nam bode: Ako mora lovski najemnik vsako škodo povrniti, potem se pa noben najemnik ne bode dobil, in občina pride ob dohodek. Res je tako, a kaj je ta dohodek proti škodi, katero delajo zajci! Če je pa katera občina, v kateri se sadjarstvo goji, res taka, da ji je več do tistih grošev, nego do dobre sadne letine, no potem se pa lahko pogodi z najemnikom, da mu ne bode treba povrniti nobene škode, in taka občina ni več vredna, nego da ji zajci ugonobe sadno drevje, a uši pa prebivalce.

Nova mišja past.

Podobi 14. in 15. kažeta novo mišjo past, ki je pa tudi dobra za podgane, krtice, dihurje itd. Podoba 14. kaže nastavljen past, podoba 15. pa sproženo. Past sestoji iz cevi, v kateri sta dve zobati zaklopnici, kateri vzmet skupaj stisne, kadar žival sproži podstavljeni klinček z vado. Past se prav priprosto nastavi, klinca se namreč pod vzmetjo skupaj stisneta ter potem podstavi klinček z vado. Past je za rabo doma ter tudi na polji; za rabo doma ima podstavo, da se ne zvrne, na polji se pa v

rov vtakne. Take pasti prodaja H. Holtmann-Sögel v Börger-u na Hanoveranskem. Po vzorci jo lahko vsak domač ključar ponaredi.

Nekoliko o nastilu.

Nastila potrebuje se veliko pri kmetiji, in zato mora gospodar vedno skrbeti, da ga za domačo potrebo ne zmanjka. Dozdaj je kmet dobival nastila, kolikor ga je le potreboval, v gozdu in tudi v prihodnje ga bode dobival v njem, pa vprašanje je, ali ga bo tudi zadosti dobival.

Po mnogih izkušnjah so postavili v gozdni rečeh učeni možje to pravilo, da se nastil le vsako leto na enem in istem prostoru sme dobivati; če se jemlje nastil bolj pogostoma, škoduje gozdu, ker se drevje v rasti zadržuje, posebno če se grabi z železnimi grabljami. Drevje potrebuje namreč za rast gnoja, kakor žito in druge rastline; brez gnoja raste drevje zanikrno, kakor žito na njivi, katera ni pognojena. Gnoj pa se nareja v gozdu le iz nastila, kateri, če nekaj časa na mestu leži, segnije, in s tem gnili nastilom se drevju gnoji. Če se nastil jemlje pregosto iz gozda, ne utegne segniti, in drevje ne dobiva redilnega gnoja. Pri pogostem grabljenju se pa tudi nekoliko zemlje izgrabi, korenike pridejo na vrh zemlje, rast drevesna je medla, in naposled se drevje začne sušiti. V take gozde se rad knaver vgnezdijo, in zaležejo se gosnice, če pa pride nad gozd ta nadloga, ne ostane nič drugega, nego posekati ga. Če pa hočeš imeti gozd, moraš, hočeš ali nočeš, jemati nastila iz njega le po malem. to je, ne vsako leto na enem in istem prostoru.

Gledati mora torej vsak gospodar, da si planjave zasadi z drevjem in jih tako premeni v gozd. Tako po planjavah ne bo rasla praprot, vresje in druge rastline, ki rabijo zdaj v nastil.

Kaj bo po tem takim začetni gospodarju?

Strehe pri hiši in poslopjih moral bo kriti z opekami, a slamo, ki jo je deval dozdaj na nje, polagal naj bo pod živino.

Od starih hoj in smrek, katere pridejo kmalu na vrsto sekiri, sekal naj bo veje za nastil, kar se do polovice drevesne visokosti brez škode zgodi; sekati bo moral veje od mlajših dreves, pa le do tretjega dela visokosti, ne pa do vrha, kakor je dozdaj delal s smrekami in hojami.

Če si zasadi okoli vrtov, senožeti, potov in njiv živ plot, tudi on mu bo nekoliko pripomogel k nastilu. Če si zaseje ali zasadi mlad gozd, moral ga bo trebiti, da bo bolje rasel, in tako bo spet dobival nastila.

Varujte se agentov, ki vam ponujajo stroje!

Večkrat smo uže svarili naše gospodarje, naj se varujejo potujočih agentov, ki jim z lepimi besedami ponujajo malo vredne kmetijske stroje. So nekateri pošteni agentje, a velika večina je nepoštenih, in ker ni razločiti poštenih od nepoštenih, zato je najboljša, da kmetovalec vsakemu odločno pokaže duri. Tudi pošteni agent proda svoj stroj dražje, nego ga vsak kmetovalec lahko naroči po naši družbi, kajti agent mora živeti, in sicer ob dobičku, ki mu ga da fabrikant. Fabrikant pa da ta dobiček tudi kmetijski družbi, ona ga pa ne obrzži za se, ampak ga da kupcu, in za toliko ceneje dobi potem kmetovalec stroj. Kmetijski družbi si pa fabrikant tudi ne upa poslati slabega blaga.

Ravno sedaj smo prejeli poročilo, da je na Gorenjskem neki agent preteklo zimo zopet opeharil celo vrsto

gospodarjev. Pogodili so se namreč za slamorezne stroje, a poslani so bili drugačni, nego je bilo dogovorjeno, in kupnino je plačati na Ogrskem. Izkušnja pa uči, da z ogrskimi sodišči ni pričeti nobene pravde.

Potujoči agenti nevednemu kmetu obljubijo, kar hoče, samo da kmet podpiše list, ki mu ga predlože. Ker so pa ti listi nemški in neveščemu človeku neumevni, zato se kmet s podpisom takega lista navadno tako ujame, da mu ne preostaje drugega, nego plačati poslani stroj, če je še toliko slab. Ne podpisujte torej lista, ki ne veste dobro, kaj je v njem pisanega, in če Vam agent še tako sladko na srce govori in je na videz pošten mož. Celo pa ne podpišite nobene menice, ker v tem slučaju ste kakor vragu zapisani!

Razne reči.

— **Za spečenine** je izvrstna maža ta le: V steklenko vlij 3 dele apnene vode in en del finega oljkovega olja ter dobro oboje premešaj. Predno rabiš to mažo, vselej steklenko dobro pretresi.

— **Navzkrižno molžo**, t. j. da se molzeta ob enem navzkriž stoječa seska, posebno priporočajo nemški živinorejci. Oni trdijo, da tako molzene krave raje izpuščajo mleko ter da se vime čisteje izmolze.

Vprašanja in odgovori.

Drugi odgovor na 48. vprašanje: Seme velike koprive je dobiti pri Wolfner & Weisz-u na Dunaji, in sicer stoji 20 gr. 15 kr., 1 kgr. 3 glđ. 50 kr. Kopriva je posebno prikladna molznim kravam, katerim se poparjena poklada. Mlade koprive pripravljene kot spinača so izvrstna prikuha. Dobra piča so koprive tudi perutnini, katerim se polaga enako kakor živini.

Rajko Justin.

Vprašanje 97. Pri nas se letos krave splošno ne obreje, dasi jih po trikrat do šestkrat pripuščamo. Po Krasu in v Tržaški okolici slišimo enake pritožbe, a ne vemo, kaj je temu krivo. Res je naš najbolj bližnji bik 1 $\frac{1}{2}$ uro oddaljen, pa to je bilo tudi druga leta, in krave so se vendar obrejele, k večjemu smo jih po dvakrat pripuščali. Letos pa nekateri ženo kravo po devetkrat k biku, a zastonj. Naš deželni zbor in c. kr. kmetijsko društvo se premalo brigata za povzdigo živinoreje, a vendar je živinoreja tudi v nas najvažnejša panoga. Povejte nam svoje misli o tem in kaj je storiti. (F. St. v Šmariji).

Odgovor: Vzroka ni težko najti. Pomankanje bikov je tega krivo. V Ajdovskem okraji nimate na okoli 3000 krav in junic niti 20 bikov. Ako bi bili ti biki enakomerno porazdeljeni, prišlo bi na enega bika 150 krav, t. j. še enkrat več, nego jih umna živinoreja pripušča. Ker pa biki niso enakomerno porazdeljeni, pride na takšnega in morda ravno na Vašega tudi 200 ali celo 300 krav. Naravno je, da tako izdelan bik krave ne more obrejeti, in krava se vrne po trikrat in, kakor sami pravite, tudi po devetkrat k biku nazaj. Kako naj bik, ki gre na leto do 500 krat in tudi večkrat po plemenu, krave oplemeni? Sami priznavate, da gonite k biku poldrugo uro daleč; toda dolga pot nič ne de, a dokazuje, kako daleč na okrog ni nobenega bika. Enake razmere so sploh na Primorskem, in če vzamete še v poštev lansko sušo, ob kateri je živina gotovo mnogo trpela, ni čuda, če so bili biki posebno slabotni. Glejte, da doboste vsaj na vsakih 100 krav sposobnega bika, pa ne boste več imeli takih neprilik. Če bi posestniki 100 krav morali žrtvovati za bika po 2 glđ. od krave, ne bi bilo to preveč, ako premislite, da posestnik izgubi

najmanj 20 glđ., če se krava ne oteli. Pa toliko niti ni treba žrtvovati, ker je ceneje dobiti bika. Pri Vas se res premalo stori za pospeševanje živinoreje, dasi je pomisliti, da brez živine, oziroma gnoja, tudi vinskih letin ni. Vzemite si za vzgled kranjski del Vipavske doline, in glejte, da se Vam enaka ne primeri. Nad Vašim deželnim zborom in kmetijskim društvom si pa nikar ne jezite, ker ti zastopi so povsod taki, kakeršnih je ljudstvo vredno. Kedaj se bodo vendar Primorski kmetovalci vzdramili ter izkušali s svojo pomočjo doseči ono, kar se jim sedaj dosledno odreka. Vzemite si slovenske Korošče in Štajerce za vzgled, kako si ravno v tem prizadevajo napredovati, in s svojimi močmi, Primorci in zlasti Gorjčani pa ste v veliko boljšem položaju.

Vprašanje 98. Imam svinjo, ki je storila 6 zdravih prasičkov. Čez tri dni potem je pa svinja le ležala, in videlo se je, da jo noge bole in da ne more vstati. Svinja je drugače zdrava. Ta bolezen se nekaj let uže prikazuje in tudi letos, pa ne samo pri meni, ampak tudi pri drugih. S čim in kako je zdraviti tako bolezen? (M. N. v St. G.)

Odgovor: Ta bolezen je omehečanje kosti, otečejo pa tudi členi. Bolezen pa prihaja od tod, če je žival preveč v krvnem sorodstvu plemenjena in če pomankuje v krmi apna. Zadnje je glavni vzrok. Ta bolezen se zdravi, če se poklada prasičem na krmi koščena moka ali pa se meša med krmo apnena voda. S takim krmljenjem bode te svinjo kmalu ozdravili, če je res tako bolna, česar pa ne moremo za trdno vedeti, ker svinje nismo videli. Prav zelo Vam priporočamo vprašati tudi kakega živinozdravnika.

Vprašanje 99. Ker nam je bilo mnogo hrastov posekanih, naredili bi radi nov sadež. Kupili smo želoda, katerega hočemo posaditi. Kedaj naj ga sadimo in kako, da želoda ne bodo miši pojedle? (P. N. v N.)

Odgovor: Želod je najboljšo saditi jeseni, a koder je nevarnost, da ga miši pojedjo, boljša je pomladanska saditev. Drugega sredstva, želod varovati v zemlji miši, ni, nego da se dobro pomešan z igličevjem ali trnjem vsadi. Igličevje in trnje brani mišim rovat pod zemljo, ker jim rani rilce.

Vprašanje 100. Imam zelo dobro zemljo za krompir, v katero sadim uže več nego deset let neko vrsto rumenega krompirja, ki se zelo lahko prodaja. Sadim srednji krompir, katerega enkrat prerežem ter ga konec aprila vsadim na dobro prebrzdano ajdovo strnišče. Tega krompirja pa pridelam vsako leto manj, tako sem dobil lansko leto od 5000 kgr. semena samo 50.000 kgr. pridelka. Kaj je temu krivo, in katero drugo vrsto mi svetujete, ki bi se lahko prodajala? (P. M. na Koroškem)

Odgovor: Vsaka vrsta krompirja poslabša se za nekaj let tako zelo, da je ni več priporočati pridelovati, poslabša se pa tem hitreje, kolikor težja je zemlja. Ako dobro prodajate rumeni krompir, glejte, da doboste vrsto, ki je rumena. Tudi pri nas je za izvoz v Trst priljubljen rumeni krompir s krastavo kožo, imenovan „Ribničan“, ali na Krasu „Kraštovan“, pa ta krompir je tako opešal in je tako gniloben, da ga ni uže vredno saditi. Dobro nove vrste rumenega krompirja s krastavo kožo je pa težko dobiti, ker drugod zahtevajo povsod le gladkega, lepo belega krompirja. Tak krompir je „Onej-dovec“, ki je zelo rodovit in nič ne gnije. Naša družba je letos naročila kakih 20 novih vrst rumenega krompirja za poskušnjo, o uspehu seveda poročali bomo šele jeseni. Izmed novih vrst, ki imajo krastovo kožo in rumeno meso, je „Fyvie Flower“ posebno priporočena. 5 kgr. tega krompirja stoji pri A. Busch v Gr. Massow pri Zewitz na Pomeranskem 6 mark t. j. 3 $\frac{1}{2}$ glđ.

Vprašanje 101. Ali je dobro posipati pepel na pečene travnike in njive, in kateri čas je najboljši za posipanje? (Fr. P. v S.)

Odgovor: Pepel je izvrstno gnojilo in ne škoduje nobeni zemlji. Po travnikih se posiplje pepel pomladi in tudi pozneje ob deževnem vremenu. Njive se običajno ne posipljejo s pepelom, razen deteljišč, ampak pepel se raje pomeša z gnojem. Ako pa pomladi žito, krompir itd., kadar so te rastline uže obzelenele, potrese te ob dežji s pepelom, napravilo bo pa to tudi prav izvrsten učinek.

Vprašanje 102. Kupil sem pred kakimi petimi leti čisto posekan gozd. Pustil sem ga v miru, le nepotrebno grmovje in trnje sem poroval in posekal. Seme prejšnjega gozda je vzkalilo, in sedaj je gozd zelo zaraščen. Drevje raste, da je veselje, posebno bor in smreka delata kar po meter dolge poganjke. Tudi hrastovje in gabrije je primešano in dobro uspeva. Raste pa drevje ne samo v višavo dobro, ampak se tudi debeli. Vresje in drugo je tla gosto prerastlo. Prosim sveta, ali naj gozd, kakor drugi svetujejo, precej razredčim, ali smem brez škode steljo kositi, in kako naj z gozdom dalje postopam, da mi ostane v veselje in korist? (A. P. G. v G. na Štajarskem.)

Odgovor: Na Vaše vprašanje Vam na tem mestu ne moremo obširno odgovoriti; priporočamo Vam brati kako gozdarsko knjigo, na pr. „Navod, kako naj ravna po posebnih kmetje in cele soseske z gozdom“. To knjigo je dobiti pri naši družbi za 10 kr. Kratak odgovor bodi Vam ta le: Ako se mlad gozd samemu sebi prepusti, hirajo počasi rastoča drevesa zaradi pomankanja prostora, zraka in svetlobe, pri vsem tem pa vendar tudi škodujejo drugim dobro rastočim drevesom. Da se to prepreči, mora se gozd trebiti, in sicer je hirajoče drevje posekati, t. j. narediti prostor drugemu drevju. Ker pa stane tako trebljenje stroškov, zato naj se šele takrat prične, kadar posekani iztrebki zaležejo za te stroške. Najprvo se poseka grmovje in manj vredno lesovje. Čez kakih 10 do 20 let prične se šele pravo trebljenje, in takrat se poseka vse slabše drevje toliko, da se krone ostalega drevja še dotikajo. Čez nekaj časa se drevje zopet razširi ter zahteva več prostora, svetlobe in zraka, in takrat, t. j. čez kakih 5 do 10 let, poseka se zopet slabše drevje tako kakor prvič. Glede nabiranja stelje v gozdu opozarjamo Vas na dotični članek v tej številki ter pristavljamo, da košnja vresa in enakih rastlin za nastil, gozdu ne škoduje, če drevja ne poškodujemo.

Vprašanje 103. Imam lepo, veliko in težko kobilo, katera sicer ni Pinegavka, a je vendar zelo težka. To kobilo hočem letos pripustiti, in prosim Vas sveta, h kateremu žrebcu naj jo ženem. Pripravljen sem jo gnati h kateremu koli žrebcu na Gorenjskem, le to bi želel, da bi bilo žrebe, ki naj ga mi kobila skoti, veliko, težko, a tudi za tek, zato pa prosim, svetujte mi žrebca, od kojega se je nadejati, da zaplodi tako žrebe. (M. H. v Z.)

Odgovor: Na Gorenjskem imamo sedaj mnogo izvrstnih žrebcev, s katerimi smejo biti konjereji zadovoljni. Posebno dobri žrebci so v Žirovnici, v Hrašah, v Bohinji, v Bledu itd. Ako pa hočete dobiti težko in veliko žrebe, ki bode tudi za tek, priporočamo Vam prav zelo angleškega težkega žrebca „Mirona Carter-ja“, ki je v oskrbi pri županu Meršolu v Hrašah. Ta žrebec je med našimi težkimi odločno najboljši, on ni samo težek, ampak ima tudi bolj žlahtno kri v sebi. Angleški Carterski žrebci imajo v sebi lastnosti težkih, a tudi žlahtnejših konj, so za težko vožnjo, kakor tudi za tek, imajo trdnjše in boljše noge nego Pinegaveci in so tudi vztrajnejši. Gorenjci gori imenovanega „Mirona“ sedaj nič kaj še ne hvalejo, ker jim je v prsih premalo širok, prepričani smo pa, da bodo drugih misli, kadar bodo videli Mironove letnike. Priznano lepa žrebeta dela rjavi Pinegavec pri županu Svetini v Žirovnici, zato je Gorenjecem posebno v čisljih. Vrednost žrebca je sploh šele takrat mogoče pravično ceniti, kadar se vidijo njegovi plodovi.

Vprašanje 104. Moja goved je vsa grintava, in nobeno sredstvo ne pomaga. Svetujte mi, kaj naj skušam? (A. S. v V.)

Odgovor: Grinte se morajo najprvo omehčati, in sicer s tem, da se živina nekaj dni maže z zelenim milom in glicerinom in vsak dan dobro izpira. Kadar so se grinte omehčale, maže se živina redno toliko časa s kreolinom, da grinte popolnoma izginejo. To seveda se ne zgodi tako kmalu, a s potrpljenjem se vendar gotovo doseže dober uspeh.

Vprašanje 105. Kupil sem sod vina, katerega Vam pošiljam majhen uzorec. **Vino je lepo čisto, a ima nekakšen neznan mi duh** ter dela v ustih nekako pekoč okus. Kaj je vzrok temu, in ali se dado te neprijetne lastnosti odpraviti? (G. L. v R.)

Odgovor: Vašemu vinu ni odločno nič drugega, nego da je bilo prav močno zažveplano. Duh in okus vina prihajata od obilice žveplene sokislne. Vino popravite, ako je večkrat tako pretočite, da pride med pretakanjem v zelo veliko dotiko z zrakom.

Vprašanje 106. Mnogokrat sem čul, da je **krmljenje s korenjem prav dobro za konje**. Rad bi vedel o tem Vaše mnenje, ker pri nas pridelujemo zelo veliko korenja, ki bi bilo cenejše nego oves. (Š. T. v D.)

Odgovor: Korenje je izvrstna klaja konjem, ker ni samo tečna, ampak tudi pospešuje zdravje. S korenjem tako krmijo konje, da nadomestijo polovico ovsu z njim. Kadar konji ne delajo, lahko dobivajo tudi po več korenja. Žrebetom se sme dati na dlan po 2 do 3 kgr. korenja.

Vprašanje 107. Skoraj vsako leto redim po 2 žrebeti, ki dovolj po planem letata in skoraj vedno kobili spremljata. Vzlic temu da dobivajo le oves in malo sena, **imajo moja žrebeta večinoma udrt hrbet**. Od kod prihaja to, in kaj naj naredim, da vzredim žrebeta z ravnim hrbtom? (Š. T. v D.)

Odgovor: Udrt hrbet prihaja od slabih kosti, slabe kosti pa od take krme, ki ima v sebi premalo apna. Še večkrat pa dobe žrebeta udrt hrbet, če morajo jesti iz previsokih jasli. Za žrebeta je najboljše, če se jim krma na tla postavlja, taki konji se tudi nikdar ne navadijo jasli gristi.

Vprašanje 108. Imam šestletnega konja, ki je uže nekaj časa vsak dan zjutraj po vsem životu potan, posebno po prsih in po vratu. To se kaže, naj si je konj prejšnji dan delal ali ne. Konj je drugače zdrav, rad je in dela. Kaj je vzrok temu potenju in kako je odpraviti? (E. B. v L.)

Odgovor: O vzrokih nenavadnega potenja živine je še veliko nejasnega. Ako je konj drugače zdrav, kar kaže to, da rad je in dela, potem ne more biti drugega vzroka kakor nenavadno vznurjanje živcev, ki vzbujajo potenje. Ne vemo drugega priporočati, kakor drgnite konja vsak dan nekaj tednov s slamo, ki jo pomočite v mrzlo vodo, in potem ga drgnite zopet s suho slamo. Pomagati utegne tudi drgnjenje s tekočino, sestoječo iz polovice jesiha in špirita.

Vprašanje 109. Svetujte nam, **kako naj ravnamo s cevmi**, katere ima naša požarna straža, da bodo bolj trpežne. Naše društvo obstoji uže osem let, na leto imamo največ po 2 požara, cevi torej ne trpe veliko, in pri vajah pazimo. Vzlic temu smo morali sedaj uže tretjič kupiti nove cevi. Cevi so od konopnine. (L. E. v H.)

Odgovor: Vaše cevi gotovo prepere, ker so shranjene v kaki zaduhli shrambi. Kadar ste cevi rabili, morate jih, predno jih shranite, prav do dobra posušiti in potem imeti shranjene v kakem prav suhem, zračnem prostoru. Take cevi so dokaj trpežnejše, ako se namočijo v vodi, v kateri se je kuhala hrastova lubad.

Vprašanje 110. V naši vasi in sploh v našem okraju je lansko leto imela **turščica neko bolezen**, vsled katere je rastlina pričela zgodaj rumeneti in bolehati. Bolna turščica ni naredila nič storžev, in mnogi niso dobili niti tretjino prič-

kovanega pridelka. Kaka bolezen je to i kako naj ravnamo, da jo zatremo? (J. G. v Tr.)

Odgovor: Kakor čujemo, pokazala se je ta bolezen na turščici lansko leto po mnogih krajih na Dolenjskem. Bolezen provzroča koruzna uš, ki polaga svojo zalego v turščične korenine, koder prezimi. Sredstva proti koruzni uši so dvojna, in sicer sredstva, ki imajo namen, koruzno uš uničevati, in sredstva, ki jim je namen, preprečiti jo ali vsaj zabraniti, da se ne razširi. Kadar je koruzna uš uže na njivi, tedaj je edino sredstvo zoper njo, da se bolehe rastline odrežejo ter pokrmijo, korenine pa previdno iz zemlje izrujejo, ne da se otresejo zemlje, potem pa v bližini kje vsaj 1 čevljev globoko zakopljejo ali pa še bolje sežgo. Ako se pa hočemo tega hudega škodljivca obvarovati, kajti koruzna uš lahko ves pridelek uniči ali vsaj izdatno zmanjša, moramo mu z umnim kmetovanjem zabraniti na njivo, ali pa preprečiti vsaj toliko, da se ne razširi ter da je škoda neznatna. Sredstva v to svrhu so: dobro gnojenje, globoko oranje, kadar je kornica rasla, urejen je kolobarjenja, tako da pride kornica šele čez nekaj let na tiste njivo nazaj. Vsakakor bode pa za letos, kakor tudi za bodoče po vseh krajih, koder se je uš pokazala, ali koder se je bati, treba porovati koruzne korenine ter jih ne več puščati kakor dosedaj na njivi. Neznatno in lahko delo, ki se ima z rovanjem korenin, poplačajo korenine, katere so oprane, v vodi namočene in razsekane dobra krma, ali pa služijo posušene za nastil, za mešanec (kompost) ali za kurivo. Posameznega kmetovalca tako ravnanje ne bode imelo nobenega uspeha, v to je treba skupnega delovanja cele občine, celega okraja.

Vprašanje 111. Imam tri mesece stare prasiče, ki so pa uže 14 dni po životu vsi krastavi ter imajo tudi vrat zatekel. Trije so mi vže poginili. Eni izmed bolnih imajo tudi višnjava nusea. Sosed mi pravi, da so vzrok ovce, katere imam v drugi ograji v tistem hlevu, ter trdi, da je ovčji gnoj zelo škodljiv prasičem. Kaj je Vaše mnenje o tej bolezni, in ali sosed prav govori? (M. P. v K. pri Celovci)

Odgovor: Bolezen, ki jo imajo Vaši prasiči, je ena ali druga oblika vraničnega prisada, bodisi, da jo imenujete črmast šen, kožni šen, pereč ogenj ali kako drugače. Poginili Vam bodo skoraj gotovo vsi prasiči; ako ozdravijo, bode le izjema. Bolezen je jako nalezljiva, zato Vam zelo priporočamo, obrnite se do živinozdravnika ter osnažite hleve strogo po njegovih predpisih, če hočete da to kužno bolezen tudi za prihodnje zatrete. Ovčji gnoj od zdravih ovac ni nobeni živali in tudi prasičem ne škodljiv, ker pa ta bolezen, katero imajo Vaši prasiči, prehaja tudi na ovce ter iz ovac na prasiče, zato je pa gnoj od takih bolnih prasičev nevaren ovcem, in gnoj od tako bolnih ovac prasičem. V gnoji se namreč nabere največ troša od te bolezni, in ž njim se bolezen najlaže prenese. Iz tega lahko posnamete, da je v trditvi Vašega soseda nekoliko resnice.

Vprašanje 112. Imam vsako leto po več mladih svinj, katerih puščam 2 ali 3 za pleme, druge pa pitam. Sitno je, kadar se začne svinje, katere pitamo, bukati, ker med bukanjem izgube tisto, za kar se so poprej poredile. Ker ne dajem rad rezati svinj, ker jih takrat preveč pogine, zato vprašam, če je katero drugo sedstvo proti bukanju? (P. Z. pri Tržiči.)

Odgovor: Proti bukanju ni drugega sredstva nego rezanje, in to ni prav nič nevarno, če je pravilno izvršeno. Ako pa pri nas rezane svinje poginejo, pa se nikakor ni čuditi, če pomislimo, kako to delo izvršujejo naši skupileci. Z umazanim pipeem in še bolj umazano roko brskajo ti skupitarji po svinji, potem ni čuda, če pritise prisad, katerega umetno занeso v drob. Bukanje svinj ne bode vam tako nadležno, če tiste, ki so za pleme določene, od drugih ločite, da se ne vidijo in ne slišijo. Svinje za pitanje naj bodo na temnem, in klaja naj bo bolj tekoča. Kadar se špeh začne delati, potem tudi bukanje poneha.

Vprašanje 113. Imam gnojno jamo, v kateri je vedno kakih 1000 litrov gnojnice. Rad bi kupil brizgalnico, da bi bila lahka in ne predraga ter da bi vsaj kakih 6 do 8 metrov daleč metala gnojnico. Kje se dobi taka brizgalnica in koliko stoji? (P. S. pri T.)

Odgovor: Za gnojnico so najboljše Fowlerjeve brizgalnice, ki srkajo redko ali pa gosto gnojnico. Postavijo se kar v jamo in se lahko prenašajo. Visoke so 3 1/2 metra. Ako brizgalnico naročite pri Ig. Hellerji na Dunaji potom naše družbe, zaračuni Vam jo 20 gld. 40 kr., in nastavek za brizganje s kavčukovo cevjo stoji pa še posebe 2 gld. 55 kr. Vsa brizgalnica s pripravo za brizganje stoji 22 gld. 95 kr., če jo precej plačate, pa 22 gld. 27 kr.

Gospodarske novice.

* † **Martin Skubic**, častni kanonik, konsistorijalni svetnik, dekan, vitez Fran Josipovega reda i. t. d. umrl je 9. t. m. v Ribnici. Pokojnik je bil izmed najstarejših naših udov, pristopil je namreč h kmetijski družbi kranjski meseca novembra l. 1851. ter do smrti, t. j. 40 let ostal jej zvest in delaven član. Ribniški kmetijski podružnici je pokojnik bil predsednik od njenega pričetka. S pokojnikom smo Slovenci izgubili vrlega narodovega probuditelja, ki nikdar ni zabil delovati za duševni in gmotni napredek njegov, in ribniška fara ljudomilega pastirja, povsod ljubljenega in spoštovanega. Ohranimo trajen spomin vrlemu možu ter sledimo mu po potih, po katerih je hodil vrli pokojnik v dolgi dobi svojega uzornega življenja.

* **Umrl je grof Franc Meran** 27. marcija t. l. v Opatiji. Pokojnik je bil sin nadvojvode Ivana, prvega pokrovitelja in velezaslužnega zaščitnika naše kmetijske družbe, katere častni član je tudi pokojnik bil od l. 1867. Grof Meran je bil vreden sin svojega očeta ter se je vedno udeleževal vseh podjetij, kojih smoter je bilo človekoljubje ter gmotni napredek države. Bodi mu časten spomin!

* **Prestolni govor**, s katerim je Nj. Vel. presvetli cesar otvoril novi državni zbor 11. t. m., bavi se najbolj z narodnogospodarskimi rečmi, katere bo novemu državnemu zboru obravnavati. Glede kmetijstva pravi prestolni govor: „Pripravlja se predloga, da se pospeši združna organizacija kmetijskih stanov in ž njo utrdé razmere tako važnega in mnogoštevilnega dela prebivalstva. — Melioracijski zaklad ne zadostuje več, zato ga bode treba zvišati primerno denarnim razmeram deželskim. — Glede na želje več deželnih zborov in ker je reč res važna, peča se vlada s pripravami za zakon, ki bode vsakega vezal zavarovati svoja pohištva proti škodi po ognji.“ — Le želimo, da bi lepe besede, katere je govoril presvetli cesar, naši poslanci kmalu uresničili. Kar se tiče združne organizacije kmetijskega stanu na Kranjskem, moramo reči, da je še v poyojih, in ker ona izvira sploh le iz živahnega društvenega življenja, katerega pa na Kranjskem skoraj le naša družba reprezentuje, zato čaka družbe še mnogo dela, katero bode mogla le tedaj izvršiti, ako bode tako napredovala kakor doslej in če bode v svojih namerah bolje podpirana, ne pa kakor sedaj ko ji nekateri krogi iz gole zavisti in osebnosti stavijo ovire. Iz melioracijskega zaklada naša dežela dosedaj ni še ničesar dobila, druge dežele pa so prejele uža milijone. Nočemo iskati temu vzrokov, pač pa prav ravnamo, ako našim kmetovalcem svetujemo, vrata

pokazati tistim svojim poslancem, ki brez nobene potrebe netijo političke prepire, za gospodarski napredek pa se ne brigajo. Z velikim veseljem pa moramo tudi pozdraviti namero, da se bode sklenilo obligatorno zavarovanje pobištrev, ker to bode imelo z mnogih strani veliko koristi za kmetovalca in za deželo.

* **Občni zbor** c. kr. kmetijske družbe kranjske za l. 1890. bode v četrtek 4. junija t. l., ako se kaj ne primeri, zaradi česar bi se zbor zakasnil.

* **V Begunjah** na Gorenjskem se je ustanovila za Begunjsko faro nova podružnica naše družbe, ki že sedaj šteje 35 udov. V nedolgo 5. t. m. je bil ustanovni občni zbor, na katerem je bil izvoljen gospod nadučitelj Jos. Turk za predsednika, za odbornike pa posestniki: gg. Janez Janša in Janez Jeglič v Begunjah, Anton Pohar v Poljčah, Janez Mencinger v Zgoši, France Stroj v Dvorski Vasi, Josip Pavlovnik v Slatini in Sebastijan Stroj v Zupah.

* **V Tuhinji** se je ustanovila 12. t. m. nova podružnica c. kr. kmetijske družbe, in sicer za celo Tuhinjsko dolino. Ta ob meji dežele in sploh v stran ležeča dolina bila je dosedaj v gospodarskem obziru zelo zapuščena, zato je pa tem bolj veselo, ker vidimo, kako živahno so se začeli vzbujati tamošnji kmetovalci. Mlada podružnica, ki šteje že 35 udov, izvolila si je za predsednika gospoda Mateja Kljuna, župnika v Tuhinji, ki je velezaslužen za ustanovitev te podružnice, za podpredsednika gospoda Ulrika Konjarja, učitelja v Motniku, za tajnika gospoda Srečka Malenška, učitelja v Zg. Tuhinji, za odbornike pa gg.: Vida Kadunca v Zg. Tuhinji, Martina Hribarja v Cerkovšah, Josipa Smolnikarja st. v Lokah in Primoža Matjana v Lazih.

* **Kmetijski list.** Naš rojak dr. Ernest Kramer, docent na tehniški veliki šoli v Gradci, začel je izdajati nov list „Oesterreichisches landwirthschaftliches Centralblatt“. „Organ für wissenschaftlich-praktische Forschung auf dem Gesamtgebiete der Landwirtschaft“. („Avstrijski kmetijski osrednji list.“ „Glasilo za znanstveno-praktično preiskavanje v vseh oddelkih kmetijstva“). List izhaja na vsaka dva meseca v zvezkih 4—5 pol velikih in velja na leto 5 gld. Naroča se v Gradci, Parkstrasse Nr. 11.

* **Prosti zemljiškega davka** so po zakonu z dne 15. junija 1890. l. vinogradi, kateri so bili uničeni od trtne uši, ali ne nad 25 kilometrov oddaljeni od kakega s tem mrčesom okuženega vinograda ter z nova obsajeni z novimi trtami. Prosti so deset let, počenši od tedaj, ko se je završil novi nasad. Toda novi nasad mora obsegati najmanj $\frac{1}{4}$ hektara ali 695 kvadratnih sežnjev. Ker so na Kranjskem zemljišča silno razkosana in ker bodo mali vinogradniki, katerih je največ, težko kedaj sadili po toliko novega vinograda, da bi obsegal 2500 m^2 , in bi torej le malokdo užival dobrote tega zakona, obrnil se je deželni odbor kranjski do državnega zbora s prošnjo, da bi spremenil dotično določbo zakona in da bi zemljarine prosti bili novi nasadi, ake obsegajo vsaj 1000 m^2 ali 366 $\square^2$.

* **Na razglas zaradi oddaje cikastih bikov** v današnji številki posebno opozarjamo vse naše gospodarje.

* **Kuga na parkljih**, ki se je pokazala na Hrvaškem, je ponehala, pač pa je bila od tam zatročena na Laško, in sicer ob naši meji, koder precej močno razsaja.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 6. aprila 1891.

Predsedoval je družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Ivan Murnik, navzoči so bili gospod podpredsednik Jos. Fr.

Seunig in odborniki gg. Detela, baron Lazarini, Lenarčič, Ogorelec, Povše, Witschl in tajnik Pirc.

O pričetku seje se spominja predsednik umrlega družbenega častnega člana in odbornika gospoda deželnega glavarja dr. Poklukarja ter pozove navzočne odbornike, da vstanejo v znak sožalja.

Zaradi jubilarne razstave, ki naj bo prihodnje leto v Ljubljani, nasvetuje predsednik nekatere reči zaradi popolnitve odbora ter dobave denarnih sredstev.

Odbor ukrene, prirediti družbeni občni zbor za leto 1890., ako se ne pripete kake ovire, dne 4. junija t. l.

Samostojni ribarski odsek je predložil glavnemu odboru novo sestavljena pravila, katera je ta pregledal in potrdil.

Odbor se je posvetoval o porabi državne podpore za govedarstvo v letu 1891. ter po daljši razpravi ukrenil o tej reči skupno postopati s slavnim deželnim odborom. Ukrenil je dogovoriti se z deželnim odborom tako, da se bodo prvi biki kupili že meseca maja, in sicer po načinu, ki je bil dogovorjen z deželnim odborom. Najprvo se bodo kupili cikasti in potem sivi biki, glede nakupa švickih bikov je pa odbor razpravo odložil in tajništvu naročil, da poprej odboru predloži pozvedbe glede cene teh bikov. (Glej razglas o oddaji beljanskih in pincavskih bikov v današnji številki.)

Za podelitev čebel starim zaslužnim čebelarjem je došlo 30 prošenj. Odbor je določil 10 najbolj starih in zaslužnih čebelarjev, ki bodo dobili po en ali dva panja čebel.

Novo ustanovljeni sirarski zadrugi v Srednji Vasi v Bohinjski dolini ukrene odbor izposlovati 200 gold. deželne podpore.

Grahovska podružnica je ustanovila svojo drevesnico, za katero je kupila potrebni prostor. Na njeno prošnjo ukrene odbor izposlovati jej v ta namen 100 gold. deželne podpore proti temu, da se dotično zemljišče vknjiži na podružnično ime.

Za učence podkovske šole, ki so vstopili v prvi letošnji tečaj, ukrene se prositi določene tri deželne ustanove.

Posestniku na Notranjskem se dovoli, da sme prodati svojega subvencijskega bika.

Predsedništvo IV. avstrijskega vinarskega kongresa, ki bode letos v Gorici, poslalo je vzpored obravnav s prošnjo, da jih odbor pregleda in, če treba, kaj pristavi. Ker odbor nima ničesar pristaviti, izreče se za nasvetovani vzpored.

Vprašalno polo glede izprememb sedanjih naredeb za zavarovanje proti neugodam prevzame v izpolnitev odbornik g. Lenarčič.

Odbor vzame na znanje spričevalo, katero je poslal v pregled Ivan Poljanec, ki ga je družba poslala s pomočjo deželne podpore učiti se sirarstva v Šmihel na Tirolsko. Poljanec je z izvrstnim uspehom dovršil ta sirarski tečaj in bode letos siraril pri sirarski zadrugi v Selu, kjer je doma.

Za nove ude so se zglasili in vzprejeli nastopni gg.:

Velkoverh Franc, posestnik na Šujci; Brezič Franc, posestnik in načelnik požarne brambe v Horjulu; Muha Matija, posestnik in trgovec v Horjulu; Kete Anton, posestnik in strojarski mojster v Horjulu; Filipič Anton, posestnik in mlinar v Horjulu; Kogolšek Martin, posestnik in zidarski mojster v Horjulu; Vrhove Josip, posestnik in kovač v Horjulu; Zdešar Tomaž, posestnik v Ljubogojni; Stanonik Janez, posestnik v Samotorici; Božnar Janez, posestnik v Samotorici; Bradaško Jakob, posestnik v Samotorici; Korenčan Marija, posestnica in gostilničarica na Virzdencu; Logar Janez, posestnik na Virzdencu; Dobelak Mihael, učitelj na Trsteniki; Kokar Ivan, učitelj v Dobličah; Vehovec Vekoslav, posestnik v Žužembregu; Florjančič Franc, posestnik v Št. Petru; Zupin Leopold, učitelj v Vel. Brusnicah; Zadnikar Jos. Nik., c. kr. okr. živinozdravnik v Kamniku; Pokorn Janez, učitelj v Horjulu; Jama Marija, posestnica v Horjulu; Potrebnjuš Ivan, posestnik in kamnoseški mojster na Lesnem Brdu; Molj Janez, posestnik in župan v Vogljah; Pregelj France, posestnik v Podkrajci; Čad Josip, posestnik na Spodnjem Rožniku; Grašič Josip, župnik v Beramu; Preve Franc, posestnik v Studenem; Marinčič Jakob, posestnik v Zagorji; Lenarčič Matija, posestnik v Podgori; Rejc Matija, posestnik in

cerkovnik na Gumnišah; Zupančič Janez, posestnik in krčmar v Lanišah; Travn Jakob, trgovec na Glincah; Javornik Martin, posestnik v Jerovi Vasi; Hodnik Kristijan, posestnik v Ili. Disticri; Matjan Jože, posestnik in župan v Št. Vidu pri Ljubljani; Pregled Florijan, župan in posestnik v Stranjah; Legat Janez, posestnik v Hrašah; Jenko Josip, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; Črnogoj Fran, učitelj v Šmartnem pod Šmarno Goro; Hribar Jarnej, posestnik v Zgor. Tuhinji; Slapnik Jože, posestnik na Selih; Adamič Anton, posestnik in lesni trgovec v Spod. Blatu; Žnidaršič Jakob, posestnik v Danah; Janša Janez, posestnik in gostilničar v Begunjah; Gašperin Peter, posestnik v Begunjah; Zadnik Anton, nadzornik kaznilnice v Begunjah; Zupan Jožef, posestnik, v Begunjah; Resman Anton, posestnik v Begunjah; Pogačar Anton, posestnik in suknar v Begunjah; Resman Andrej, gostilničar in klobučar v Begunjah; Lustik Jože, posestnik v Begunjah; Turk Jože, učitelj v Begunjah; Kopač Mihael, posestnik in mlinar na Zgoši; Menciger Janez, posestnik na Zgoši; Cotelj Janez, posestnik na Zgoši; Jane France, posestnik na Zgoši; Avsenek Janez, posestnik na Zgoši; Pogačar Jožef, posestnik in suknar na Zgoši; Cvenkelj Franc, posestnik na Zgoši; Gasperin Janez, posestnik v Begunjah; Apih Anton, posestnik v Zapužah; Stroj Sebastijan, posestnik in gostilničar v Zapužah; Muhl Ferdinand, restavrater v Poljčah; Šarl Jože, posestnik v Poljčah; Murnik Peter, posestnik v Poljčah; Ferjan Janez, posestnik v Poljčah; Stroj France, posestnik v Dvorski Vasi; Mandelje Urh, posestnik in suknar v Zapužah; Grile Luka, posestnik in suknar v Zapužah; Pavlovnik Jože, posestnik v Zlatni; Gortnar Franc, posestnik v Dražgošah; Krašovic Janez, posestnik v Danah; Sigl Dragoslav, posestnik v Slatini; Crašek Jarnej, posestnik v Kamniku; Grile Jarnej, posestnik in suknar na Drnči; Mohorč Janez, posestnik in čevljar v Zgoši; Košmelj Franc, mesar in posestnik v Železnikih; Jöbstl Vincencij, grajščinski oskrbnik v Predvoru; Turk Franjo, posestnik na Studenem; dr. Tavčar Ivan, advokat v Ljubljani; Čibašek Matevž, posestnik na Črnučah; Gregorič Ivan, posestnik in trgovec v Retjah; Modic Franjo, vinski trgovec v Bloški Polici; Petrič Mihael, urar in posestnik v Novi Vasi pri Rakeku; Babnik Valentin, posestnik v Št. Vidu; Babnik Valentin, posestnik na Glincah; Bahovec Ivan, posestnik v Št. Vidu; Bitenc Jakob, posestnik v Podgori; Bizjak Fran, posestnik v Vižmarjih; Bizjan Gašper, posestnik v Podutiku; Breclnik Andrej, posestnik v Zapužah; Brolih Jakob, posestnik v Gunccljah; Cirman Valentin, posestnik v Št. Vidu; Česen Ignacij, posestnik v Brodu; Črničec Jakob, posestnik v Dravljah; Florjančič Lorenc, posestnik v Poljanah; Goljar Andrej, posestnik v Podgori; Goljar Ivan, posestnik v Gunccljah; Gutnik Ivan, posestnik v Vižmarjih; Jenko Francišek, posestnik v Št. Vidu; Jovan Ivan, posestnik v Št. Vidu; Kaneec Ivan, posestnik v Zapužah; Kogovšek Mihael, posestnik v Dravljah; Kopač Ivan, posestnik v Mednem; Kratky Jožef, posestnik v Podgori; Kregar Matija, posestnik v Gunccljah; Kunovar Mihael, posestnik v Dravljah; Leben Jožef, posestnik v Št. Vidu; Mekinec Francišek, farni administrator v Št. Vidu; Mrhar Vid, posestnik v Gunccljah; Porenta Lorenc, posestnik v Podgori; Pečnik Štefan, posestnik v Št. Vidu; Peterca Ivan, posestnik v Dravljah; Pipan Jernej, posestnik v Vižmarjih; Rozman Jernej, posestnik v Podgori; Rozman Matevž, posestnik v Št. Vidu; Sever Ivan, posestnik v Vižmarjih; Štrukelj Francišek, posestnik v Gunccljah; Šusteršič Ivan, posestnik v Zapužah; Tršan Lovrenc, posestnik v Stanečah; Vodnik Alojzij, posestnik v Podutiku; Zaletel Ivan, posestnik v Pržanu; Zavašnik Ivan, posestnik na Glincah; Berlic Andrej, posestnik v Zapužah; Justin Miha, posestnik pri sv. Luciji; Rakovec Janez, posestnik v Begunjah; Peter Božič, posestnik v Begunjah; dr. Andrej Ferjančič, državni poslanec v Ljubljani; Folakovsky, c. kr. okr. živinozdravnik v Kranji; Fran Grbič, vodja šole „Glasbene Matice“ v Ljubljani; Brezar Miha, posestnik v Primskovem; Čop Ivan, posestnik in lesni trgovec v Mostah; Rev Ivan, posestnik v Mostah; Baloh Janez, posestnik v Mostah; Kržišnik Anton, posestnik v Žirovnici; Leber Franc, posestnik v Žirovnici; Koselj

Anton, posestnik v Žirovnici; Kajdiž Josip, posestnik v Žirovnici; Zupan Ivan, posestnik v Žirovnici; Žark Janez, posestnik v Žirovnici; Zemlja Jožef, posestnik na Selu; Meznarec Jožef, posestnik na Selu; Papler Franc, posestnik in usnjari v Doslovičah; Bulovec Janez, posestnik in trgovec v Smokuču; Mulej Josip, posestnik na Studenčah; Pogačar Janez, posestnik v Vrbi; Pristov Jakob, posestnik v Vrbi; Prešeren Janez, posestnik v Vrbi; Vovk Josip, posestnik v Vrbi; Prešeren Šimen, posestnik v Zabreznici; Dolžan Klemen, posestnik v Zabreznici; Baloh Franc, posestnik v Zabreznici; Ažman Josip, učitelj na Breznici; Milavec Andrej, posestnik in gostilničar v Jakovici.

Razglas

o vsakoletnem popolnjenji števila deželnih žrebcev z nakupom iz zasebne reje.

C. kr. kmetijsko ministerstvo vabi, ker želi primerno urediti popolnjenje števila žrebcev in nakupi potrebnih žrebcev kolikor le mogoče doma, vse, ki imajo konje, ter konjerejce, da naznani v času od 1. do 30. aprila neposrednje in pisмено c. kr. kmetijskemu ministerstvu žrebce, katere menijo prodati.

Naznanjene žrebce bode pregledal na njih domu, in sicer, ako le mogoče, tedaj, kadar se spuščajo, zastopnik žrebčarske postaje ter jih glede na njih rabnost popisal.

Nakup izvrši potem od c. kr. kmetijskega ministerstva pooblaščen zastopnik žrebčarske postaje z zastopi vred, katerim so izročene reči, ki se tičejo konjske reje v deželi. Število nakupljenih žrebcev je zavisno od potrebe, od njih plemena in od novcev, ki so na razpolago. Nakup se vrši še tisto jesen.

Čigaver je naznanjeni žrebec, pa nikakor ni oviran ukreniti z žrebcom, kar mu je drago, in ravno tako tudi kmetijsko ministerstvo ni zavezano naznanjenega žrebca kupiti, če je žrebec tudi popolnoma raben.

Vsako naznanilo naj ima nastopno vsebino: Kakšni in kateri so žrebčevi roditelji, velikost, barvo, starost in ceno žrebčeve ter slednjič kraj, kje je žrebca videti.

Glede starosti je omeniti, da se bode oziralo le na tiste žrebce, kateri so tedaj, kadar so naznanjeni, uže tri leta stari, ako so zlahtnega plemena, — ali pa vsaj dve leti, če so težkega in čistega mrzlokrvnega plemena. Na mlajše konje se nikakor ne bode oziralo.

Na žrebce, kateri so bili prijavljeni po imenovanem roku, oziralo se bode le toliko, kolikor bo kazala potreba.

C. kr. kmetijsko ministerstvo.

Razglas

o oddaji čistokrvnih plemenih bikov cikaste pasme (Beljancev in Pincgavcev), nakupljenih z deželno podporo.

Na prošnjo deželnega odbora bode nakupil meseca maja glavni odbor c. kr. kmetijske družbe s podporo, katero je dovolil visoki deželni zbor v seji svoji dne 22. novembra 1890. l. za pospeševanje govedarstva, nekaj bikov cikaste pasme, t. j. rdeče in belo lisastih Beljancev in Pincgavcev.

Te bike bode pa oddal deželni odbor po dogovoru z glavnim odborom c. kr. kmetijske družbe najprvo občinam in potem tudi posameznim živinorejcem Kamniškega, Kranjskega in Radovljiškega okrajnega glavarstva in onih krajev po Ljubljanski okolici, koder to pasmo uže sedaj rede.

Prošnje za te bike je vložiti do 10. maja t. l. pri deželnem odboru.

Vsak prosilec za bika mora v prošnji naznaniti:

1.) da je pripravljen bika vzprejeti o pravem času na oni bližnji postaji, katera bode določena;

2.) da plača za bika polovico tistih troškov, katere je deželni odbor pri nakupu zanj imel, in

3.) da bode podpisal zavezno pismo, s katerim se zaveže imeti prejetega bika dve leti za pleme in, če ga iz katerega koli zadostnega vzroka po dovoljenji deželnega odbora proda, povrniti po 5 gld. za vsak mesec, ki ga pred časom odda.

Živinorejci, kateri bodo rabili prejetega bika čez 2 leti za pleme, in sicer najmanj 4 mesece, dobili bodo po 20 gld in za vsak nadaljni mesec po 5 gld. nagrade.

Sivi biki za Dolenjsko in Notranjsko se bodo pod ravno temi pogoji kupili in oddajali, in bode razglas, tikajoč se teh bikov, tudi o pravem času razglašen.

Deželni odbor kranjski
v Ljubljani 10. aprila 1861.

Tržne cene.

V Ljubljani z dne 11. aprila 1891.

Pšenica gld. 7.46 kr., rž gld. 5.72 kr., ječmen gld. 4.87 kr., oves gld. 3.50 kr., ajda gld. 5.94 kr., proso gld. 5.88 kr., turšica gld. 5.81 kr., leča gld. 10.— kr., grah gld. 10.— kr., fižol gld. 9.— kr. (Vse cene veljajo za 1 hektoliter.)

Krompir 100 kgr. gld. 2.95 kr.

Prasičje salo 66 kr., špeh svež 52 kr., špeh prekajen 64 kr., surovo maslo 80 kr., goveje meso 60 kr., telečje meso 60 kr., svinjsko meso 66 kr. (Vse cene veljajo za 1 kilogram.)

100 kgr. sena gld. 1.96 kr., slame gld. 2.23 kr.

Na Dunaji do dne 14. aprila 1891.

Pšenica gld. 9.40 kr., rž gld. 8.13 kr., ječmen gld. 6.90 kr., oves gld. 7.65 kr., turšica gld. 6.95 kr., fižol gld. 11.— kr., grah gld. 10.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Suhe češplje gld. 29 50 kr. 100 kilogramov.

Goveda (lepi volji) gld. 58.50 kr. za 100 kgr. mesarske vage.

Prasičje salo gld. 51.— kr. za 100 kilogr.

Špeh gld. 45.— kr. za 100 kilogr.

Loj gld. 22.— kr. za 100 kilogr.

Goveje kože čez 50 kgr. težke gld. 47 do 48, od 40 do 50 kilogr. težke od gld. 41 do 42, od 35 do 39 kgr. težke po gl. 32 do 33 za kilogramov.

Kože od jagnet po 100 do 120 gld. za 100 komadov.

Méd 100 kgr. gld. 41.— kr.

Vosek 100 kgr. gld. 142.50 kr.

INERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalcu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljanja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Sposoben in samski žagar

se sprejme v grajsčinski žagi na Fužinah (Kaltenbrunn) pod Ljubljano. Vse podrobnosti se ravno tam zvedo. (37—2)

40 panjev čebel

proda prav po ceni (47—1)

Fran Burger v Postojni h. št. 10.

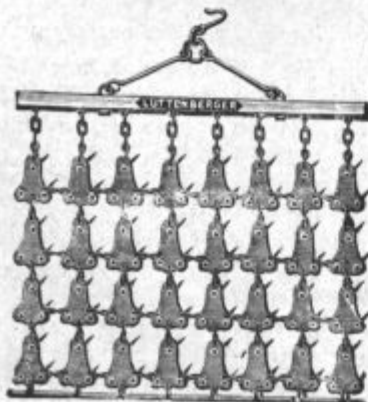
Najnižje cene.

L. Mikusch
tovarna deželnikov
Mestni trg št. 13.
Ljubljana.

Preobleke. Popravila. Največji izbor. Skrbno izdelovanje.

(43—1)

Travniške brane

pripoznano najboljšo, mnogo-krat premovane ter najbolj razširjene, dalje nove patentovane okrogle brane, kakor najizvrstnejše gorske in druge pluge, razna kmetijska orodja in stroje ima na prodaj

C. kr. privilegovana konstrukcija kmetijskega orodja

Fran Lutzenberger-ja
v Weizu na Štajerskem.

Cenik se pošlje zastoj.
Prodaja se tudi na obroke.
(21—4)

Lepa prilika kupiti stroje po nizki ceni.

V tovarni Ant. Krisperja v Šiški pri Ljubljani so na prodaj tri nove zelo praktične slamoreznice in ena nova mlatilnica. Prav po ceni je tudi na prodaj Singerjev šivalni stroj za čevljarje ali sedlarje. Pogojena vsota se more plačevati tudi v mesečnih obrokih. (42—1)

Najmočnejši in najzaneslivejši strup za podgane je

Tord-Tripe.

Ta strup uniči podgane, miši in krte brez nevarnosti za domače živali.

En zavoje 50 kr.

Glavna zaloga za Kranjsko je pri lekarnarju G. PICCOLI-ju v Ljubljani. (32—2)

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogovrstna semena za vrte in travnike, zanesljivo kaljiva, prodaja po najnižji ceni (41—1)

Peter Lassnik v Ljubljani.

Prodaja smrekovih sadik.

V. c. k. gozdnim vrtu pri Ljubljani odda se še okoli en milijon tri letnih smrekovih sadik proti temu da se za vsaki tisoč z zavijanjem in odneskom do železnice ali do pošte 1 gld. 50 kr. vplača. (46—1)

Naročila sprejema proti vplačilu spada-jočega zneska c. k. deželno gozdno nadzor-ništvo za Kranjsko v Ljubljani.

➡ Lovske pse ➡

in sicer dva leto stara in dva mlada istrijska braka z resasto dlako, potem več mladih jazbecarjev kupi (45-1)

Franc Rothe v Račjem (Kranichsfeld)
na Štajarskem.

Vse stroje za kmetijstvo in vinarstvo!

Pluge, brane, valjarje, sejalnice, zitososne stroje, senene grablje, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelje, lokomobile, trijere, žitočistilnice, robkače, slamoreznice, stroje za žito tretji in repo rezati, mline za sadje, stiskalnice za sadje, mline za grozdje, vinske stiskalnice, stiskalnice za olive, škropilnice proti peronospori, stroje za sadje lupiti, sušilnice za sadje in zelenjad, vinske srkalnice, kletarsko orodje, pompe, krožne žage, decimale in živinske vage, stroje za mleko posnemati, srkala, stroje za vrtni, stiskalnice za sladko krmo, stroje za prati, stroje za lan otrepati i. t. d.

Vse v najboljši sestavi po fabriški ceni. ➡

== Jamčenje, olajšava plačevanja in oddaja na preskušnjo. ==

Tovarna strojev za kmetijstvo in vinarstvo

Ig. HELLER na Dunaji, (28-4)

II. Praterstrasse Nr. 78.

Slovenski, nemški in laški cenik, ki ima 144 strani in polno podob se pošilja na zahtevanje zastopnj in franko.

Pošteni zastopniki se povsod sprejemajo.

Na prodaj sta

➡ dva lepa pava ➡

in sicer za 8 gld. Kje sta dobiti, to pove uredništvo tega lista. (38-2)

Ogrska akcijska družba za zavarovanje proti škodam po toči in za pozavarovanja v Budapešti,

ki je bila zasnovana od c. kr. priv. splošne zavarovalne v Trstu, prevzame zavarovanje proti toči za stalne cene brez poznejšega doplačila.

Vplačanega je 1 milijon goldinarjev av. velj.

Škode se hitro in popolnoma izplačajo.

Zavarovalnino je plačati še le po žetvi t. j. 30. septembra in sicer na menjico.

➡ P. n. članom c. kr. kmetijske družbe kranjske se zniža zavarovalnina za 5% od normalne cene.

Razjasnila dado:

V Ljubljani glavni zastop za Kranjsko,

v Gradišči št. 4. (40-1)

v vsih drugih krajih pa okrajni in lokalni zastopniki.

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradci.

(Ta drevesnica pripoznana kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; **sadnega drevja**, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požlabnitve; **divjakov** in **podlag za pritlikovce**; **jagodnega sadja**; **lepotilnega drevja** in **grmovja**, **drevja** (8-7) **za drevored** itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vsih vrst sadja.

➡ Cenike je dobiti zastopnj in franko. ➡

C. kr. priv.

„Assicurazioni Generali v Trstu“

(ustanovljena l. 1831.)

Poroštveni zaklad je štel 31. decembra 1889. l.

Družba je od pričetka do sedaj plačala škode

Dne 31. decembra 1889. l. je bilo v oddelku za življenje zavarovane glavnice

Premijski listi in premije, ki so za plačati v poznejših letih v oddelku za ogenj

Assicurazioni Generali zavaruje v nastopnih oddelkih:

1.) na življenje;

2.) proti škodi po ognju pri cerkvah, grajščinah, pristavah, hišah sploh, pri pohištju, raznem blagu, lesu, oglju v poslopjih in na planem ter proti škodi po razdiranju in iznašanju, kakor tudi po streli in razpoku plina ali parnih kotlov.

Občinam, cerkvam, samostanom, dobrotelnim ustanovam, in grajščinam dovoli Assicurazioni Generali 20% odbitka od navadne premije.

3.) proti škodi vsled vožnje na morju, rekah, kanalih, jezerih in na kopnem za blago, izdelke, ladje in za vrednostne pošiljkatve po pošti;

4.) proti škodi na starih zrealih in zrealnem steklu;

5.) proti telesnim nezgodam na račun l. občne avstrijske zavarovalne družbe na Dunaji;

6.) proti škodi po toči na pridelkah na račun ogrske delničarske družbe za zavarovanje proti škodi po toči v Budapešti.

➡ V oddelku za življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednost tudi tele:

po petletnem obstanku zavarovanja ne zgubi polica veljave tudi ob samomoru in dvoboju;

po triletnem zavarovanju ne more priti nezadovoljena polica na noben način ob veljavo;

pravico do obnovenja (v teku 3 mesecev) police, ki je vsled zamude plačilnih oblikov zgubila veljavo in to brez ozira

na zavarovanevo zdravje;

omejitev ničevnih uzrokov samo na priznane goljufije;

polica dobi brezplačno čez 6 mesecev tudi veljavo ob slučaju, če je zavarovanec poklican izvršiti svojo črnovojniško

dolžnost in sicer do 15.000 gld.;

ravno tako tudi, če je brambovec ali rezervist poklican na vojsko in sicer do 50.000 gld.

Oddelek za življenje je popolnoma samostojen, ima svoje premoženje in je od drugih oddelkov tako ločen in nezavisen,

da tudi zguba pri oddelkih za škodo po ognju ali vožnji nima na oddelek za življenje nobenega vpljiva,

Družba dovoli vse olajšajne, ki so mogoče ob določitvi premij in pri izplačanju škod, katere se hitro in v gotovini izplačujejo.

Glavni zastop je v Ljubljani

pri **C. TAGLIAPIETRU**

v Gradišah št. 4.

(1-4)

Mala naznanila.

Vsak od c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Mallimi naznanili“ tako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dve vrsti in je vsako vrsto dok to stvilo plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Mallimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Sadno drevje vseh vrst in v vsih oblikah je dobiti pri Franu Ogorevcu v Brežicah. (3)

Vsakovrstne kmetijske stroje priporoča po najnižji ceni Ignacij Heller na Dunaji, Praterstrasse 78. (8)

Travna, zelenjadna in druga semena prodaja Jos. Lenarčič na Vrhniki. Cenike na zahtevanje zastoj. (9)

Pravi stari slivovec in breskovec (persico) prodaja upravništvo grajsčine Impolca, pošta Radna na Dolenjskem. Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj in franko. (11)

Zgodnji logaški grah, izbran za seme, razpošilja v vrečicah po 2 in 5 klgr. in sicer po 45 kr. kilogram proti poštnem povzetju Fran Arko v Dolenjem Logatci. (23)

Nosne obročke za bike prodaja c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani in sicer take z zmetjo po 60 kr. in take z vijakom po 50 kr. s pošto vred. (26)

Krompir onejida, najrodovitnejša vrsta, ki prav nič ne gnije, je na prodaj pri c. kr. kmetijski družbi kranjski v Ljubljani to pomlad samo za družbene ude. (27)

Za čebelarje, ki imajo panje s premičnimi satniki prodaja Jakob Žumer v Gorjah, pošta Bled, lepe v furnirski žagi narezane lipove remeljce. Iz njih more čebelar sam zbiti satnike, po naročilu jih pa gorenji tudi že narejene pošlje. Cene so prav nizke. (29)

Krompir (vrste: Onejida, Zborowski in Charlotte), potem črni platinjski semenski oves, beli zgodnji oves, sibirski oves, jaro rž (Montagner) in ševalje ječmen ima na prodaj oskrbnistvo grajsčine Križ pri Kamniku. (32)

Zelo lepo jaro rž, mernik po 2 gld. 50 kr., ima na prodaj Anton Kržišnik na Bukovem vrhu, pošta Poljane nad Škofjo Loko. (34)

Zelo težko semensko jaro rž prodaja mernik po 2 gld. 20 kr. Janez Jugovic v Godešicah pri Škofji Loki. (35)

Hrastove obtesane trame in različno dolge in debele take deske, orehove plohe in deske, kakor tudi deske drugega lesa prodaja Janez Pehani v Žužemberku. (36)

Službo iščem kot sadjar, katere stroke sem popolnoma vešč, ali kot hlapec, ker znam vsa gospodarska opravila, ali kot občinski sluga. Moj naslov pove upravništvo tega lista. (37)

Willkomm oves, najboljši in najrodovitnejši oves, prodajam v množicah po 100 klgr. za 12 gold, postavljen na kolodvor v Celje. Ivan Apat, posestnik in trgovec na Vranskem via Celje. (38)

Osem jorkširskih mrjascev in eno svinjico, stari po 4 tedne, jako lepi, katerih čistokrvnost je dokazana z rodnim listom. prodaja Alojzij Ferjančič na Slapu pri Vipavi. (39)

Lepo muricidolsko (sivo) telico, eno do dve leti staro, želi kupiti Fran Kopač, župan v Zatičini. (40)

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umetalni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svoje raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede. (7—7)

Založba c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Važno za posestnike lepnotih streh!

Patent-Starrtheer

(Stabilni katran)

je preskušena in zanesljiva maža za nove kakor stare poškodovane strehe od lepnice in za izolovanje proti vlagi. — Z njim se mrzlo maže, ne postane mehek pri najhujši solnčni vročini in da ga ni potrebno potrositi s peskom kakor navadni katran. — Prodajamo strešno lepenco, strešni lak (kovinski katranov vosek), rdeči lak, lesni cement, strešni kit, asfaltovo smolo, premogov katran karbolinej in lesni katran.

Vse po najnižji ceni.

Tovarne kemijskih izdelkov v Turmitzu itd.

Dunaj, II., Scherzergasse Nr. 1/2. (33—2)

Opomnja. Za razkuževanje prodajamo: Kreolin, surovo karbolno kislino, karbolno apno, razkuževalni prašek, železni vitriol kot najboljša obrambena sredstva proti kužnim boleznim.

Navodila in cenike zastoj in poštne prosto.

Lepo breskvino drevje

ima na prodaj

Jos. Lenarčič na Vrhniki.

Te breske so od najboljših vrst, vzgojene za brajde (spalirje) ter vže imajo eno vrsto stranskih vej (etažo). Cena enemu drevesu je 1 gld. (39—2)

Uzorce na vse strani zastoj.

Suknjo

za vsako porabo, samo dobro, trpežno, pravo in cenejši kot povsod drugod, pošilja na zasebnike za prihodnjo pomlad in jesen zaloga c. kr. priv. tovarna za suknjo in volnene izdelke

Morica Schwarz-a

v Svitavi (pri Brnu) na Moravskem.

Tisoči ostalih koncev se za res ceno prodajo.

Kdor enkrat poskusi, ostane vedno naročnik. V zalogi so vse vrste suknja za uniforme, društva, zavode, samostane, itd. Poletnje domače suknjo, nevaljano suknje za gozdarje in turiste, na željo tudi nepremočno za vodo. (25—4)

Za gg. krojače najlepše knjige za uzorce.

Najboljša in najcenejša maža za les je

Bartlov izvirni karbolinej,

ki trajno varuje ograje, balkone, drevesne kole, lesene strehe, orodja, lesene stavbe v vodi, lesena tla i. t. d., pred gniljubo, gobo, preperenjem, trhlenenjem, mrčesi i. t. d., da lesu lepo rjavo barvo in trikrat do štirikrat daljšo trpežnost. Vsak navaden delavec more z navadnim čopičem mazati. 1 klgr. zadostuje za 5 do 6 štirirajskih metrov. Popisi se pošiljajo zastoj. **Kakovost je nepresežena.** 5 klgr. težek zavoj stoji 1 gld. 50 kr., 100 klgr. 16 gld.

Za vničenje lesne gobe po stanovanjih je najboljši

= c. kr. patentovan Antimerulion, =

za katerega jamčim 10 let; to sredstvo nima nobenega duha in varuje les pred ognjem. (44—1)

Mihael Barthel & Co.

na Dunaji X., Keplergasse 20.

(ustanovljena trgovina od l. 1781.)

Tisk J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani.